Program
Virkemidler for regional FoU og innovasjon – VRI

Innovasjon og verdiskaping i Østfold

Østfolds lange tradisjoner som industrifylke gir spesielt gode forutsetninger for innovasjon og verdiskaping innen VRI-satsingene emballasje og energi/miljø.

VRI handler om regional verdiskaping. Aktører fra ulike fagmiljøer samarbeider, på tvers av akademiske og praktiske skillelinjer, og deler sin kunnskap med hverandre. Samtidig som flere bedrifter skal arbeide med utvikling via forskning, kan forskningsmiljøene benytte bedriftene og deres ansatte i undervisningen. Slik oppstår nyskaping og kunnskapsutvikling. Geografisk nærhet mellom aktørene legger forholdene godt til rette for de generelle målsetningene i VRI-satsingen.

To satsingsområder
Østfold har to prioriterte satsingsområder: Emballasje/næringsmiddelindustri og Energi og miljø, med fokus på fornybar energi/IKT og energihandel- og gjenvinningsindustri. En omstilling til et mer kompetansebasert og mangfoldig næringsliv i regionen vil kreve et hevet kompetansenivå, noe VRI skal bidra til.

Emballasje/næringsmiddelindustri
Østfold har tradisjoner som det viktigste emballasjefylket i Norge, med et bredt spekter av bedrifter representert innen fiber, plast, metall. Næringsmiddelindustrien, både knyttet til landbruk og fiskeri, står også sterkt i Østfold. Denne sektoren er viktige kunder for emballasjeindustrien og har ofte behov for samme kompetanse. Utfordringer er knyttet til omstilling for å møte sterkere internasjonal konkurranse. VRI skal bidra til kompetanseheving og samhandling ved bruk av virkemidler som kompetansemegling, personmobilitet og regionale læringsarenaer.

Energi og miljø
Innen feltet energi og miljø er det særlig fokus på fornybar energi/IKT og energihandel og gjenvinningsindustri. Energi knyttet til biomasse, avfall og materialgjenvinning er en svært stor og viktig energibærer for Østfold og næringslivet i regionen. En sektor med stort potensial inn mot energisektoren er regionens IKT-bedrifter som har spesialisert seg på energihandel, og her er det etablert en sterk klynge med utspring i Halden. Utfordringen ligger i nettverksbygging og samhandling, og VRI bidrar gjennom virkemidler som regional dialogkonferanse og dialog og bred medvirkning.

VRI (Virkemidler for Regional FoU og Innovasjon) startet i 2007 og er et 10-årig program i regi av Forskningsrådet. Programmet skal fremme innovasjon, kunnskapsutvikling og verdiskapning i regionene gjennom FoU-samarbeid mellom næringsliv og forskningsmiljøer. VRI består av et samhandlingsprosjekt og minst ett innovasjonsforskningsprosjekt i hver region.

Eksempler på virkemidler i VRI

Personmobilitet – prosjekter som gjør det mulig for studenter, forskere og næringslivsfolk å krysse institusjonelle grenser og skaffe seg erfaring fra – og selv bidra i – nye miljøer.

Kompetansemegling – en ordning der en kvalifisert rådgiver (megler) hjelper bedrifter til å finne rett forskingskompetanse.

Dialog og bred medvirkning – en samarbeidsform som trekker de ansatte med i innovasjonsarbeidet, og der aksjonsforskere bistår i prosessen. Denne samarbeidsformen kan brukes både i bedrifter, i nettverk og på regionalt nivå.

Regional foresight – en tilrettelagt, deltagerbasert prosess for å forstå fremtidige utfordringer. Prosessen kan brukes til å skape oppslutning om en regional agenda for FoU og innovasjon.

Regional dialogkonferanse – en møteplass der de regionale aktørene kan bli kjent med hverandres kompetanse og roller og utvikle en felles forståelse av hva de kan gjøre sammen.

Forprosjektmidler – finansiell støtte som stimulerer bedrifter til økt bruk av FoU.

Forskningsprosjekt
I prosjektet «Innovasjon og medvirkning i næringsmiddel- og emballasjeindustrien i Østfold» gjennomfører man aksjonsorientert forskning i bedrifter tilknyttet VRI-satsingene. Målet er å bidra til næringsutvikling gjennom å styrke verdiskapingsevnen i næringen bl.a. ved å overføre forskerkompetanse til bedriftene. Prosjektet ser på:

- Gjennomføring av parts- og medvirkningsbasert organisering av bedriftsinterne innovasjonsprosesser. Prosessene i bedriftene understøttes av deltakelse i eksterne nettverk og bruk av ekstern FoU-kompetanse.
- Betydningen av en samarbeidspreget organisasjonskultur, både som forutsetning for gjennomføring av innovasjonsprosesser, men også som noe som skapes, utvikles og vedlikeholdes gjennom slike prosesser.

Organisering
Prosjekteier er Østfold fylkeskommune og prosjektleden ligger hos Østfoldforskning AS, som også leder og eier forskningsprosjektet. Andre samarbeidspartnere er Høgskolen i Østfold, Inkubator Halden, LO, NHO, næringslivet, Innovasjon Norge og Forskningsrådet.

Kontaktperson samhandlingsprosjektet og forskningsprosjektet
Prosjektleder Knut Aarvak, Østfoldforskning AS
Telefon: 928 87 232
knut.aarvak@ostfoldforskning.no

Nettsted: www.vri-ostfold.no

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Utgiver
© Norges forskningsråd
Virkemidler for regional FoU og innovasjon – VRI
www.forskningsradet.no/vri

Profilbilde, side 1: M. M. Malvin

Programkoordinator
Åse Kaurin
Telefon: 412 94 751
aak@forskningsradet.no

Konsulent
Idun H. Alhajjam
Telefon: 22 03 74 78
iha@forskningsradet.no

Layout
Nucleus AS

Trykk
Allkopi

Opplag
500

Oslo, april 2009